

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci *Veroniky Krausové*

„Náboženská společnost Svědkové Jehovovi“

Kontext vzniku a přípravy bakalářské práce:

Veronika je zapsána v mém tutoriálu od prvního roku svého studia na FHS. Téma bakalářské práce si vybrala sama. Byla tímto tématem zaujata a nepochybovala o této orientaci své bakalářské práce. Pochybnosti však ovlivňovaly naše diskuse o metodickém přístupu ke zvolenému tématu. Ty se však postupně vyjasňovaly. Významně k tomu přispěl i odpovědný přístup autorky k přípravě bakalářské práce. Měla dosti času, aby do přípravy bakalářské práce zapojila i volbu přednášek, které se týkaly jak obecnějších sociálněvědních přístupů k problematice náboženství, tak metodologických problémů výzkumů postojů a jednání lidí v kontextu existujících institucí, zejména náboženských organizací. Veronika využila a naplnila všechny pozitivní aspekty tutorialu: využívala konzultací s učitelem a samostatně i odpovědně řešila vznikající studijní problémy, včetně přípravy bakalářské práce.

Struktura práce a dosažené poznatky:

Práce je členitě strukturována, avšak v základní orientaci sleduje čtyři témata: představuje náboženskou společnost Svědkové Jehovovi, její historii a základní argumenty jejího učení; dále se věnuje vybraným teoretickým tématům, která vytvářejí teoretický rámec pro zamýšlený empirický výzkum (náboženské instituce, problémy socializace, problémy sociální kontroly); třetí téma se týká formulace výzkumného problému, výzkumných otázek a metodického designu empirického výzkumu; poslední tematický okruh prezentuje poznatky empirického výzkumu jejich hodnocení. V příloze jsou důležité podklady jejího výzkumu: zejména osnova rozhovorů, charakteristika respondentů a transkripční tabulka.

Bakalářská práce Veroniky Krausové prezentuje teoreticky i metodicky zdůvodněné poznatky o působení zvolené náboženské organizace v domácím prostředí. Dosažené poznatky jsou původní (primární povahy). Pomocí vhodné volby zkoumaných problémů a témat charakterizují obecnější rysy tvorby „rozhraní“ této náboženské organizace – jak ve vztahu ke svému vnitřnímu uspořádání, tak i ve vztahu ke svému prostředí. Současně se autorce podařilo prozkoumat do hloubky kontext jednání členů zkoumané náboženské organizace.

Hodnocení bakalářské práce:

Na bakalářské práci oceňuji autorčin pokus o využití antropologického a sociologického pohledu při formulaci teoretického zázemí a metodického postupu zvoleného empirického výzkumu. Z relativně široké tematické nabídky, které oba pohledy nabízejí, si vybrala témata, která jsou relevantní pro formulovaný výzkumný problém. V případě sociologické perspektivy jde zejména o tematiku sociálních hnutí a jejich transformace do nových forem a téma recruitmentu (získávání nových členů). V případě antropologického pohledu bych poukázal na socializační koncepci Bergera a Luckmanna, kteří oba pohledy také kombinují. Volnější (méně argumentovanou) pozici ke zvolenému výzkumnému problému pak mají témata k lidským potřebám a tvorbě identity. Oceňuji také schopnost autorky volit vhodné metodické postupy ke zkoumaným problémům. Její „triangulační“ záběr zahrnuje postupy pozorování, strukturované rozhovory, rozhovory s volnějším rámcem a silným biografickým efektem. Velmi přesvědčivě je popsán vliv prostorových, komunikačních a ceremoniálních aspektů na formy setkávání i služby členů náboženské organizace.

Práci hodnotím na rozmezí výborně a velmi dobře.

Müller Karel,
V Černošicích, dne 1. 8. 2009